

Raadsvoorstel

Onderwerp:

Programmarekening 2025 gemeente Beesel

portefeuillehouder: Roy Linssen
datum vergadering: 6 juli 2025

zaaknummer: 0889438502

Samenvatting

We vragen om de programmarekening 2025 met het bijbehorende voorstel tot bestemming rekeningsaldo en budgetoverheveling vast te stellen.

Deze vaststelling vindt, conform de financiële verordening, gelijktijdig plaats met de actualisatie en herziening van de grondexploitatieopzetten, waarbij de risico's, voortgang en financiële situatie worden gerapporteerd.

Voorstel**1 Programmarekening 2025:**

Het college stelt de raad voor om:

- de programmarekening 2025 vast te stellen;
- de budgetoverheveling naar 2026 vast te stellen;
- in te stemmen met het wijzigen van de naam van de reserve Transformatie Jeugd, Wmo en Participatie in reserve Gezondheid en Preventie en wijzigen van de doelstelling van deze reserve (punt 2 bestemming rekeningsaldo);
- in te stemmen met instellen van het Woningbouwfonds (punt 3 bestemming rekeningsaldo);
- De bestemming van het rekeningsaldo 2025 vast te stellen.

2 Herziening grondexploitaties:

Het college stelt de raad voor om:

- de grondexploitatie Oppe Brik af te sluiten;
- de herziene grondexploitatie Heijackerstraat vast te stellen.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

Op basis van artikel 197 van de Gemeentewet bieden we de programmarekening 2025 ter vaststelling aan de raad aan.

Dit wordt gecombineerd met de jaarlijkse herziening van de exploitatieopzetten.

2. Doelstelling

- Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af door middel van de programmarekening.
- De raad informeren over en laten instemmen met de actualisatie van de gemeentelijke grondexploitatie-opzetten.

3. Uitgangssituatie

Programmarekening 2025:

Het rekeningsaldo over 2025 bedraagt € 1.819.000 positief.

Onder de toelichting is hiervoor een bestemmingsvoorstel opgenomen.

De programmarekening 2025 hebben we ter controle voorgelegd aan onze accountant KSG. Het rapport van de accountant wordt separaat door de auditcommissie aangeleverd.

Herziening grondexploitaties:

De grondexploitatie Heijackerstraat is bijgesteld t.o.v. de door de raad vastgestelde herziene grondexploitaties binnen de jaarrekening 2024 d.d. 1 juli 2025.

De grondexploitatie "Oppe Brik" wordt afgesloten.

4. Rol gemeente

Herziening grondexploitaties:

Gemeente herontwikkelt als eigenaar van de locaties Oppe Brik en Heijackerstraat op risico de locaties, zodat bouwrijpe kavels kunnen worden uitgegeven en het openbaar gebied wordt ingericht.

5. Toelichting

Programmarekening 2025:

Rekeningsaldo 2025

Onze accountant KSG Registeraccountants B.V. heeft de controle op de programmarekening 2025 afgerond zonder dat er noemenswaardige correcties of onrechtmatigheden zijn vastgesteld.

De gemeente Beesel sluit het jaar 2025 af met een positief rekeningsaldo van € 1.819.000.

Vanaf 2025 maakt de controleverklaring van de accountant deel uit van de jaarrekening. De controleverklaring wordt besproken in auditcommissie van 16 juni 2026. Daarna voegen we de controleverklaring toe aan de jaarrekening en ontvangt de raad een nieuwe versie van de jaarrekening.

Budgetoverheveling

Een klein deel van de werkzaamheden 2025 schuiven we door naar 2026. In de onderstaande tabel geven we hiervan een overzicht. We stellen voor om ook de bijbehorende budgetten door te schuiven naar 2026.

Bedrag x € 1.000

		Prog	1.819
	Rekeningsaldo jaarrekening		
	Budgetoverhevelingen:		
1	Extra groenten en fruit op school, Motie B2023	2	-22
	Dekking Extra groenten en fruit op school uit reserve		+22
2	Aanpak wonen incl. budget verhuisvouchers	3	-32
3	Archiefsoftware	6	-140
	Dekking Archiefsoftware		+140

	Rekeningsaldo na budgetoverhevelingen		1.787
--	---------------------------------------	--	-------

Toelichting budgetoverhevelingen:

Ad1: Naar aanleiding van Motie B2023 is besloten dat de gemeente tijdens de schooljaren 2024/2025, 2025/2026 en 2026/2027 voorziet in groente en fruit op de basisscholen. Hiervoor werd in 2025 € 54.000 begroot. Met deze voorziening wordt in een belangrijke behoefte van zowel de basisscholen als de leerlingen voorzien. Daarnaast draagt de voorziening bij aan de ontwikkeling van een gezonde levensstijl. Aangezien de scholen deel hebben kunnen nemen aan de regeling EU Schoolfruit, zijn de gemeentelijke kosten in 2025 beperkt tot € 32.000. Voorgesteld wordt om de resterende middelen gedurende de uitvoeringsperiode van de motie over te hevelen, zodat de looptijd van de voorziening kan worden verlengd zonder dat de raad hiervoor extra middelen hoeft vrij te maken.

Ad2: Er resteren nog middelen binnen het budget aanpak Wonen 2025. Deze middelen waren onder andere bestemd voor de uitgifte van verhuisvouchers, het opstellen van de visie Kloostertuin en de voorbereiding nieuwbouwwontwikkelingen. Deze trajecten lopen vanuit 2025 door in 2026, derhalve wordt voorgesteld de resterende middelen ad. € 32.000 over te hevelen naar 2026.

Ad 3: De bouwvergunningen zijn gedigitaliseerd en de milieuvergunningen worden nog gedigitaliseerd. De archiefsoftware om beheer te kunnen doen op de digitale bouw- en milieuvergunningen is nog niet aangeschaft. Dat zal begin 2026 plaatsvinden. Dit budget is nodig om de aanschaf te kunnen realiseren.

Bestemming rekeningsaldo

We stellen voor om het rekeningsaldo 2025 (na budgetoverhevelingen) als volgt te bestemmen:

Bedrag x € 1.000

	Rekeningsaldo na budgetoverheveling	Prog	1.787
1	Brede Spuk – IZA	2	-200
2	Middelen commissie ARK Jeugd	2	-332
3	Woningbouwfonds	3	-28
4	Werkzaamheden begraafplaats Reuver	3	-124
5	Zwerfafval	3	-30
6	Aanvulling reserve organisatie	6	<u>-300</u>
	Restant rekeningsaldo		773

Het restant rekeningsaldo voegen we toe aan de algemene vrije reserve.

1. Brede Spuk – IZA

In 2024 en 2025 hebben wij incidenteel regionale middelen ontvangen vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA). Deze extra inkomsten hebben geleid tot lagere uitgaven op bestaande budgetten, wat resulteerde in een financieel voordeel van € 86.000 in 2024 en € 99.000 in 2025 (totaal € 185.000). Het betreft voordelen op budgetten die normaliter worden ingezet voor interventies op het gebied van gezondheid, preventie en laagdrempelige voorzieningen.

Deze inzet sluit aan bij onze toekomstvisie, waarin de pijler Leef voor elkaar centraal staat. Deze pijler benadrukt de kracht van onze gemeenschap en gemeente: elkaar steunen en verantwoordelijkheid nemen voor een gezonde, zorgzame samenleving waarin iedereen kan meedoen. Vanuit deze visie hanteren wij een brede blik op gezondheid en welzijn en dragen wij bij aan de zelf- en samenredzaamheid van inwoners. Dit doen wij door het versterken van de sociale basis, het bevorderen van preventie en het bieden van passende ondersteuning.

Het realiseren van deze beweging is een proces van lange adem, met als doel de gezondheid en het welzijn van toekomstige generaties te verbeteren. Dit sluit tevens aan bij de Dorpendeal die wij recentelijk met de Provincie Limburg en samenwerkingspartners hebben gesloten.

Om deze beweging verder te versterken, stellen wij voor om € 200.000 uit het rekeningsaldo 2025 toe te voegen aan de reserve Transformatie Jeugd, Wmo en Participatie.

2. Middelen commissie ARK Jeugd

Bij de septembercirculaire 2025 heeft onze gemeente € 632.000 aan incidentele middelen ontvangen naar aanleiding van het advies van de commissie Van Ark over de compensatie van tekorten op de

jeugd zorg in 2023 en 2024. Van dit bedrag is € 300.000 reeds in de begroting opgenomen. Het resterende bedrag van € 332.000 maakt onderdeel uit van het rekeningsaldo.

Deze middelen zijn door het Rijk verstrekt om uitvoering te geven aan landelijke en lokale opgaven binnen het jeugd stelsel. Het gaat daarbij om:

- het doorvoeren van de hervormingen uit de Hervormingsagenda Jeugd;
- het verbeteren van kwaliteit, effectiviteit en doelmatigheid van de jeugdhulp;
- het versterken van preventie, zodat minder inwoners (zwaardere) jeugdhulp nodig hebben.

Omdat deze opgaven meerjarig zijn en investeringen vragen die niet binnen één begrotingsjaar gerealiseerd kunnen worden, wordt voorgesteld om € 332.000 uit het rekeningsaldo toe te voegen aan de reserve Transformatie Jeugd, Wmo en Participatie.

In totaal voegen we daarmee dus een bedrag van € 532.000 toe aan de reserve Transformatie Jeugd, Wmo en Participatie. Op 31-12-2025 is het saldo van de reserve € 195.000. Na de toevoeging komt het saldo op € 727.000.

Het huidige doel van deze reserve is: Dekking van de kosten voor projecten en initiatieven waarmee we de transformatie van Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet verder vormgeven.

De naam en doelstelling van deze reserve willen we wijzigen zodat we deze reserve breder kunnen inzetten binnen het Sociaal Domein.

De nieuwe naam van de reserve is reserve Gezondheid en Preventie. Het nieuwe doel is: De reserve wordt ingezet voor het dekken van de kosten van initiatieven en interventies die de fysieke, mentale én sociale gezondheid van inwoners versterken. Dit betreft activiteiten die bijdragen aan een sterke sociale basis, het bevorderen van preventie, het vergroten van participatie en bestaanszekerheid, het creëren van gelijke kansen in ontwikkeling en het stimuleren van de zelf- en samenredzaamheid van inwoners. Sport, bewegen en cultuur worden hierbij nadrukkelijk benut als middel voor gezondheid, meedoen en verbinding.

Met deze brede inzet draagt de reserve bij aan de ontwikkeling van een gezonde, zorgzame en inclusieve samenleving, zoals uitgewerkt in de pijler Leef voor elkaar van onze toekomstvisie en in lijn met de afspraken uit de Dorpendeal. Daarnaast levert de reserve een bijdrage aan de verdere versterking en hervorming van het sociaal domein.

3. Woningbouwfonds

Toevoeging subsidiemiddelen Realisatiestimulans 2025 aan nieuw Woningbouwfonds, inclusief vaststelling nieuw Woningbouwfonds.

November 2025 is een nieuwe SiSa-regeling bekend gemaakt, de Realisatiestimulans. Het betreft een vast subsidiebedrag voor iedere betaalbare woning waarvan de bouw is gestart (€ 7.000 per betaalbare woning). De regeling loopt (met terugwerkende kracht) van 2025 t/m 2029. De Realisatiestimulans vult de financiën van de gemeente aan omdat zij zich heeft ingezet om betaalbare woningbouwprojecten van de grond te krijgen. De middelen zijn vrij besteedbaar en kunnen bijvoorbeeld worden ingezet ter dekking van tekorten en investeringen of worden benut voor het inzetten van extra capaciteit.

We weten pas jaarlijks achteraf hoeveel woningen het betreft en dus hoeveel middelen we alsnog over het voorgaande jaar ontvangen, ofwel welke middelen alsnog in het voorgaande jaar als 'baten terechtkomen'.

Inkomsten en uitgaven lopen daarbij niet in tijd gelijk aan mekaar. Om de middelen voor woningbouw beschikbaar te houden, stellen we voor een 'Woningbouwfonds' in te stellen, waar deze subsidiemiddelen in worden gestort. Over 2025 bedraagt het subsidiebedrag € 28.000. Voor 2026 worden de subsidiemiddelen vooralsnog op een bedrag van ca € 550.000 ingeschat. Pas na jaarafronding, zullen in de jaren 2026 t/m 2029 de daadwerkelijke aantallen woningen en daarmee de bijbehorende subsidiebedragen, blijken.

Aan het fonds worden de middelen toegevoegd, maar ook onttrokken zodra er kosten gemaakt worden, onder andere voor extra benodigde capaciteit en externe expertise.

Naast de subsidiemiddelen stellen we voor de gemeentelijke plankosten voor de grote woningbouwontwikkelingen, die we conform de Nota Grondbeleid en het programma Kostenverhaal verhalen op ontwikkelaars, toe te voegen aan het Woningbouwfonds. Er worden voor de grote woningbouwontwikkelingen specifieke afspraken gemaakt over kostenverhaal in een anterieure overeenkomst met behulp van de plankosten scan. Op basis hiervan zullen gefaseerd inkomsten worden ontvangen. Ten behoeve van deze ontwikkelingen worden ook kosten gemaakt voor bv. extra benodigde

capaciteit en externe expertise. Ook hierbij geldt dat inkomsten en uitgaven in tijd niet gelijk lopen aan mekaar.

We stellen voor de inkomsten van de betreffende grotere ontwikkelingen (te benoemen in de P&C-cyclus), eveneens toe te voegen aan het Woningbouwfonds. Kosten/inkomsten met betrekking tot deze plannen, worden dan verevend met het fonds.

Hiermee voorkomen we grote positieve/negatieve schommelingen in ons jaarlijkse resultaat en de middelen worden aangewend voor de bijbehorende plannen.

Uitzondering: Indien een projectontwikkelaar bijdraagt aan een specifieke gemeentelijke investering, dan komt dat bedrag niet in het fonds maar wordt deze direct als bijdrage op de betreffende investering ingebracht.

Voorgesteld wordt jaarlijks in de P&C cyclus op te nemen en te verantwoorden hoe de ontvangen middelen vanuit dit fonds worden ingezet. Het College is bevoegd om ten behoeve van de realisatie van de woningambitie de middelen uit het Woningbouwfonds in te zetten.

Het Woningbouwfonds wordt in ieder geval ingezet voor:

- De investering 'Opwaardering spoorwegovergang Hovergelei': conform het besluit van 13 april jl. brengen we de nog nader te bepalen Rijksbijdrage in mindering op het investeringsbedrag voor de spoorwegovergang.
- De realisatie van de woningen aan de Wederikstraat. In dit project is reeds rekening gehouden met een subsidie van het Rijk van € 7.000 per woning. Uitgaande van 18 woningen, betreft dit een bedrag van € 126.000;
- Uitvoeringskosten die benodigd zijn voor de realisatie van de woningbouwopgave, onder andere voor benodigde capaciteit en externe expertise.

Resumé:

- Naam reserve: Woningbouwfonds
- Doel: Stimulering en realisatie woningbouw
- Omvang: het fonds wordt gevoed vanuit subsidiemiddelen en inkomsten kostenverhaal uit projecten (te benoemen in P&C-cyclus), waarbij het bedrag binnen het fonds niet lager dan € 0 mag worden
- Autorisatie: jaarlijks is het college bevoegd de middelen uit het fonds in te zetten, conform het voorstel welke hiervoor in de begroting is opgenomen. In de jaarrekening vindt verantwoording plaats.
- Looptijd: de startdatum is bij vaststelling van dit voorstel (juli 2025). De einddatum stellen we vooralsnog op ultimo 2033 en daarna kan een besluit worden genomen over verlenging.

4. Werkzaamheden begraafplaats Reuver

We hebben een achterstand met betrekking tot het ruimen van graven. Uit een inventarisatie is gebleken dat we op de begraafplaats in Reuver 480 graven moeten ruimen. We ontvangen signalen van nabestaanden dat zij verbaasd zijn dat het graf niet wordt geruimd na het opzeggen van het grafrecht. Dit is onwenselijk omdat deze nabestaanden bewust de keuze hebben gemaakt om geen grafrecht meer te betalen en het graf toch in stand blijft. Nabestaanden voelen zich vaak ook verplicht om het graf te blijven onderhouden. Daarnaast ontvangen we signalen van nabestaanden die zich afvragen waarom zij grafrecht moeten betalen om een graf in stand te laten. Ook dit is ongewenst. We willen deze achterstand graag wegwerken. De kosten voor het ruimen van de graven bedragen € 174.000 waarvan € 50.000 met een collegebesluit is toegekend. Wij stellen voor om het resterende bedrag van € 124.000 uit het rekeningsaldo 2025 te bestemmen voor het ruimen van graven op de begraafplaats in Reuver.

5. Zwerfafval

Eind 2025 hebben we middelen ontvangen vanuit de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) Zwerfafval. Hierdoor zijn de gelden nog niet volledig ingezet (€ 30.000). Met het beschikbare budget kan een integrale campagne worden ontwikkeld, gericht op bewustwording, gedragsverandering en handhaving, zodat de leefbaarheid in de openbare ruimte wordt versterkt. Met deze bestemming rekeningsaldo wordt geborgd dat de ontvangen UPV-gelden voor de openbare ruimte ingezet worden, conform de doelstellingen van de regeling.

6. Aanvulling reserve organisatie

Om onze toekomstvisie en ambities voor de gemeente Beesel waar te maken, is een sterke en wendbare ambtelijke organisatie essentieel. De afgelopen jaren hebben we daarom gericht gewerkt aan het op orde brengen van onze basis én zijn we gestart met strategisch vooruitkijken. Zo kunnen we nu en in de toekomst de juiste keuzes maken voor onze inwoners en onze organisatie.

De arbeidsmarkt blijft gespannen en dat vraagt dat we een goede werkgever zijn én blijven. Dat betekent dat we investeren in de randvoorwaarden die medewerkers nodig hebben om duurzaam inzetbaar te blijven. Denk aan:

- flexibiliteit in soorten medewerkers, zodat we verschillende talenten, achtergronden en expertises kunnen aantrekken en behouden
- goede en concurrerende arbeidsvoorwaarden
- ruimte voor ontwikkeling en toekomstgericht vakmanschap

Deze randvoorwaarden zijn noodzakelijk om onze ambities waar te maken en om medewerkers te behouden én aan te trekken.

De stand van de reserve is per 31-12-2025 € 302.000. Na de toevoeging is het saldo € 602.000.

Herziening grondexploitaties:

De gemeente heeft momenteel nog 1 grondexploitatie in uitvoering en 1 grondexploitatie is in 2025 afgerond. In de jaarrekening 2025 in paragraaf 'F Grondbeleid' is per grondexploitatie een toelichting opgenomen.

Als bijlagen treft u tevens per grondexploitatie een samenvattend overzicht aan.

De samenvattingen vormen, tezamen met de paragraaf F uit de jaarrekening, de toelichting voor de herziening van de grondexploitaties.

a. Financieel

Programmarekening 2025:

Zie bestemmingsvoorstel

Herziening grondexploitaties:

Om het verwachte tekort van de grondexploitatie "Oppe Brik" af te dekken, is reeds eerder een verliesvoorziening getroffen.

De "verliesvoorziening Oppe Brik" bedroeg op basis van de laatste herziening € 1.438.000. Bij afronding van de werkzaamheden bedraagt het uiteindelijke verlies € 1.434.000.

Bij afsluiting van de grondexploitatie, komt het verlies ten laste van het gemeentelijke jaarresultaat en valt daar tegenover de betreffende verliesvoorziening vrij. Omdat deze verliesvoorziening hoger was dan het uiteindelijke verlies, leidt dit tot een voordeel van € 4.000 voor het gemeentelijke jaarresultaat.

Het verwachte (positieve) eindresultaat van de Heijackerstraat wordt bijgesteld met € 5.000, van € 205.000 naar € 200.000.

Conform BBV-voorwaarden dienen we bij Heijackerstraat op basis van POC (percentage of completion) tussentijds deels de winst te nemen. Voor 2025 bedraagt deze tussentijdse winstneming € 37.000.

Dit winstdeel valt hiermee in 2025 vrij ten gunste van het gemeentelijke exploitatieresultaat en wordt conform de structuurvisie en eerder raadsbesluit (bij opening van de grondexploitatie Heijackerstraat) afgestort in het fonds (reserve) "kwaliteitsmenu".

Hiermee heeft dit uiteindelijk geen effect op ons gemeentelijk exploitatieresultaat 2025.

b. Juridisch

Niet van toepassing

c. Risico's

In de paragraaf A: Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een inventarisatie gemaakt van de risico's en het weerstandsvermogen. De ratio voor het weerstandsvermogen is ruim voldoende.

6. Visie Leef Beesel

In de programma's van de jaarrekening geven we invulling aan de toekomstvisie.

7. Inclusie

In onze begroting komt het thema inclusie in diverse programma onderdelen terug.

8. Duurzaamheid

In programma 3 is het thema duurzaamheid opgenomen.

Bijlagen

- 1 Programmarekening 2025
- 2 Samenvatting Oppe Brik jaarrekening 2025
- 3 Samenvatting Heijackerstraat jaarrekening 2025